

Kiemurtelu sotasyällisyys- asiassa jatkuu

*Värien tuomioiden
purkaminen palauttaa kunnian
automaattisesti, mitään muuta
keinoa siihen ei ole.*

SOTASYÄLLISYYS ON NOUSEMASSA vakavan keskustelun aiheeksi. Jo vuosikautia on hämmästelty sitä, miten poliittinen johto yrittää koko sotasyällisyysasian dementoida ja kanonisoida siten, ettei siitä oikeastaan saisi puhua mitään. Kaikkein vähiten saisi puhua sotasyällisyystuomioiden purkamisesta.

Tätä asiaa ovat kirjoitusten lisäksi nostaneet esille mm. asianajaja Kari Silvennoisen päämiehenä puolesta tekemä tuomioiden purkamisvaatimus Tannerin osalta ja Korkeimman oikeuden siihen antama väistelevä, vastuuta pakeneva ja vääreksi todistetun tuomion purkamista hylkivä päätös.

KKO:n päätöksen vuoksi oikeusministeri Tuija Brax päätti lokakuussa 2008 ottaa sotasyällisyystuomioiden oikeusministeriön tutkittavaksi. Hän asetti kahden henkilön työryhmän, oikeustieteen tohtori Jukka Lindstedtin ja ja oikeustieteen lisensiaatti Stina Löytymäen, tutkimaan asiaa.

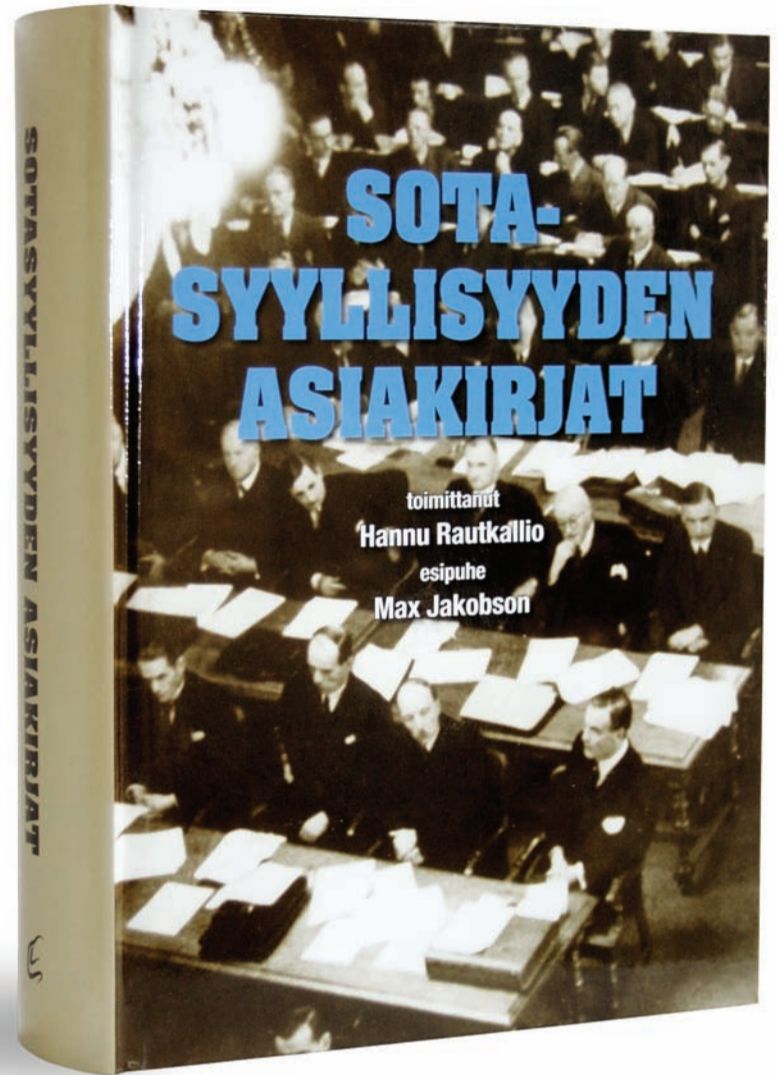
Lindstedt katsoo hämmästyttävästi, että oikeudellinen tie olisi käyty loppuun ja että

tuskin tarvitsee tuomioiden purkamisasiä tarkastella. Ryhmä siten etukäteen dementoi toimintansa ja asetti itsensä poliittisten päättäjien muottiin. Näiden tietojen pohjalta koko tutkimus on turha.

Tohtori Jukka Tarkka on Verkkouutisten mukaan maininnut, että sotasyällisysoikeudenkäynnissä tuomittujen kunnianpalautusta haluavat ovat vaatineet sotasyällisyylain ja oikeuden päätöksen kumoamista tai edes virallista anteeksipyyntöä. Hän on korostanut, että tuomitut eivät menettäneet kunniaansa.

Tarkka on myös todennut: - Lainsäädäntö ei ilmeisesti tunne menettelyä, jolla voitaisiin kuitata perustuslain säätämisyjärjestyksessä tehty perustuslain rikkomus. Niin kummallinen asia ei ole juolahtanut lainsäätäjän mieleen.

Tarkan kannattaisi perehtyä Korkeimman oikeuden päätöksen, joka ei tätä käsitystä vahvista. Sellaista käsitystä eivät allekirjoita myöskään esim. jäljempänä mainitut oikeusoppineet. Sotasyällisyystuomioiden osalta ei ensisijaisesti

ole kunnianpalautuksesta kyse. Värien tuomioiden purkaminen palauttaa kunnian automaattisesti, mitään muuta keinoa siihen ei ole.

Tarkka teki väitöskirjansa vuonna 1977, joka professori Henrik Meinanderin mukaan on ansiollisin selvitys sotasyällisyysasiassa.

Olisikohan tarpeen tutkia tämä tieteelliseksi tarkoitettu teos uudelleen? Vaikka Tarkka argumentoi johdonmukaisesti liittoutuneiden sotarikospoliitikalla, hänellä ei ollut mitään liittoutuneiden lähteitä, ainoastaan oikeusministeri ja presidentti Kekkonen tulkintoja.

Tarkka on julkaissut helmikuussa 2009 uuden kirjan, Hirmuinen asia. Kirjan takakannen mukaan Hirmuinen asia "on kattava yhteenveto ja analyysi Tarkan väitöskirjan jälkeen tutkimuksen käyttöön tulleesta lähdeaineistosta ja sen perusteella esitetyistä tulkinnoista. Kirja kuvaa ja arvioi sotasyällisyyskysymyksen uudelleen ja sijoittaa sen oman aikansa kansalliseen ja kansainväliseen poliittiseen ympäristöön."

Pelkästään tarkastelemalla Tarkan kirjan lähdeluetteloa, jää hämmästyksissään ihmettelemään, mihin on täydellisesti unohtunut tohtori, dosentti Hannu Rautkallion järkälemäinen Sotasyällisyystuomioiden asiakirjat -teos.

Miten kyse mahdollista, että arvostettu tutkija jättää huomioimatta kokonaan juuri sen lähdeteksen, joka parhaalla tavalla toisi esille sen dokumentaation, mikä eri maissa asian suhteen on? Miksi pitäisi edelleenkin pitäytyä Kekkonen suodattamassa kotimaisessa materiaalissa ja kertoa ulkomaista vain vertailevaa asiaa?

Onko kyse kilpailevan tutkijan ammattikauteesta vai jostain paljon vakavammasta? Onko kirja eräänlainen valmistettu puheenvuoro ja tukijalka Braxin työryhmälle ja sen jälkeen poliittisille päättäjille? Teosta ei voi luokitella tieteelliseksi tutkimukseksi.

Rautkallio toteaa oman kirjansa osalta: - Kirjassa [Sotasyällisyystuomioiden asiakirjat] on käyty läpi hyvin yksityiskohtaisesti sotasyällisyyskysymys

käyttämällä kotimaista ja ulkomaista aineistoa: lähtökohdat, vaiheet, tulokset. Mukana ovat valvontakomission asiakirjat, Iso-Britannian vastaavat lähteet, USA:n ja Neuvostoliiton lähteet. Ennen kaikkea Paasikiven ja Kekkonen arkistot, valtioneuvoston istunnot, iltakoulujen pöytäkirjat, sotasyällisysoikeudenkäynnin pöytäkirjat.

- Olen siten voinut peilata tätä asiaa hyvin monesta näkökulmasta ja monen osallistujan näkökulmasta: Stalin, Molotov, Zhdanov, Paasikivi, Kekkonen, suomalaiset kommunistit, britit, amerikkalaiset.

Rautkallio: - Kaiken lähtökohdaksi oli Moskovan välirauhansopimuksen 13. artikla. Se on hyvin niukka, eikä siihen liity lainkaan selvennysosioita. Artiklassa puhutaan vain tavanomaisista sotarikoksista, ei sotasyällisistä.

- On aivan riittävästi evidenssiä todeta, että prosessin kotimaisuusaste oli tiedettyä korkeampi. Zhdanov saatiin kiinnostumaan asiasta. Lopulta Zhdanovin ja Kekkonen poliittinen tulevaisuus oli tuloksesta riippuvainen.

- Zhdanov ilmoitti myöhäiskevällä 1945 Stalinille ja Molotoville, että erikoislaki oli oikeusministeri Kekkonen ehdotus hänelle. Kekkonen välitti samasta keskustelusta Paasikivelle ilmoituksen, että se oli Zhdanovin vaatimus, Zhdanov uhkaa kolmannella sodalla. Paikalla oli Zhdanovin esikuntaa, tukki ja adjutantteja, joten on mahdollisuus, että Zhdanov olisi väärinymmellyt asiaa Stalinille. Kekkonen oli täysin yksin.

- Kaiken nykytiedon pohjalta kysymys Suomen sotasyällisyystuomioiden oikeudenkäynnin välttämättömyydestä on vähintään kyseenalainen!

Tarkan uuden kirjan suurin puute on se, ettei hän rohkene siinä käsitellä sotasyällisyystuomioiden purkamista lainkaan. Sinänsä herää kysymys, miksi ihmeessä kirjoittaa vielä yksi kirja vain tukemaan entistä väitöskirjaa, mutta jättää tärkeimmät tietolähteet ja tärkein kysymys kokonaan pois? Miksi purkamisen tarkastelun rohkous puuttuu?

JULKILAUSUMA SOTASYÄLLISYYSTUOMIOIDEN PURKAMISEKSI

VIIME SOTIEN SEURAUKSENA Suomi painostettiin vuosina 1945-46 järjestämään oikeudenkäynti kahdeksaa maan sodanaikaista johtomiestä vastaan.

Heidät tuomittiin sotaan syyllisinä erityistuomioistuimessa, joka perustettiin taannehtivalla poikkeuslailla. Koska suomalaiset olivat valinneet johtajansa laillisesti ja demokraattisesti, syyllistettiin samalla koko kansakunta.

Osa tuomioistuimen tuomareista oli jääneitä. Syytetyiltä evättiin mahdollisuus vedota talvisotaan, jota ilman jakosotaakaan ei olisi syntynyt. Oikeudenkäynnissä ei muutakaan noudatettu syytetyille kuuluvaa oikeusturvaa.

Sotasyällisinä tuomitut eivät kansamme mielestä menettäneet kunniaansa. Silti jäl-

kipolville, historian lehdille ja oikeuden pöytäkirjoihin on jäänyt syyllinen-leima. Suomen on tästä syyllisyydestä vapauduttava ja totuus tuotava esille ja tehtävä maailmanlaajuisesti tunnetuksi.

Pro Karelia Valtuuskunta esittää, että eduskunta, presidentti ja hallitus ryhtyvät toimenpiteisiin ihmisoikeuksia loukanneiden sotasyällisyystuomioiden purkamiseksi sekä ns. sotasyällisten menetysten korvaamiseksi.

Helsingissä 20.05.2009

PRO KARELIA VALTUUSKUNTA
Sotasyällisyystyöryhmä

Puolesta:

Heikki A Reenpää
puhemies, professori